

Les dades avalen la immersió lingüística: cinc mostres de l'èxit de l'escola catalana

Estudis d'Ensenyament i també internacionals, com l'informe PISA, evidencien la tendència en augment dels bons resultats del model educatiu a Catalunya que prioritza la competència lingüística, també en castellà, la cohesió social i el nivell acadèmic de l'alumnat

Alumnes durant una classe | Adrià Costa

Amb l'administració catalana intervinguda pel 155 i la investidura encallada per la manca d'acord entre els partits independentistes, el govern espanyol aprofita el buit institucional per espremer encara més l'article que ha deixat en suspens l'autonomia (<https://www.naciodigital.cat/noticia/148687/amenaca/155/sobre/immersio/urgeix/independentisme/entendre>) i amenaça ara amb acabar amb el model d'immersió lingüística implantat des dels anys 80.

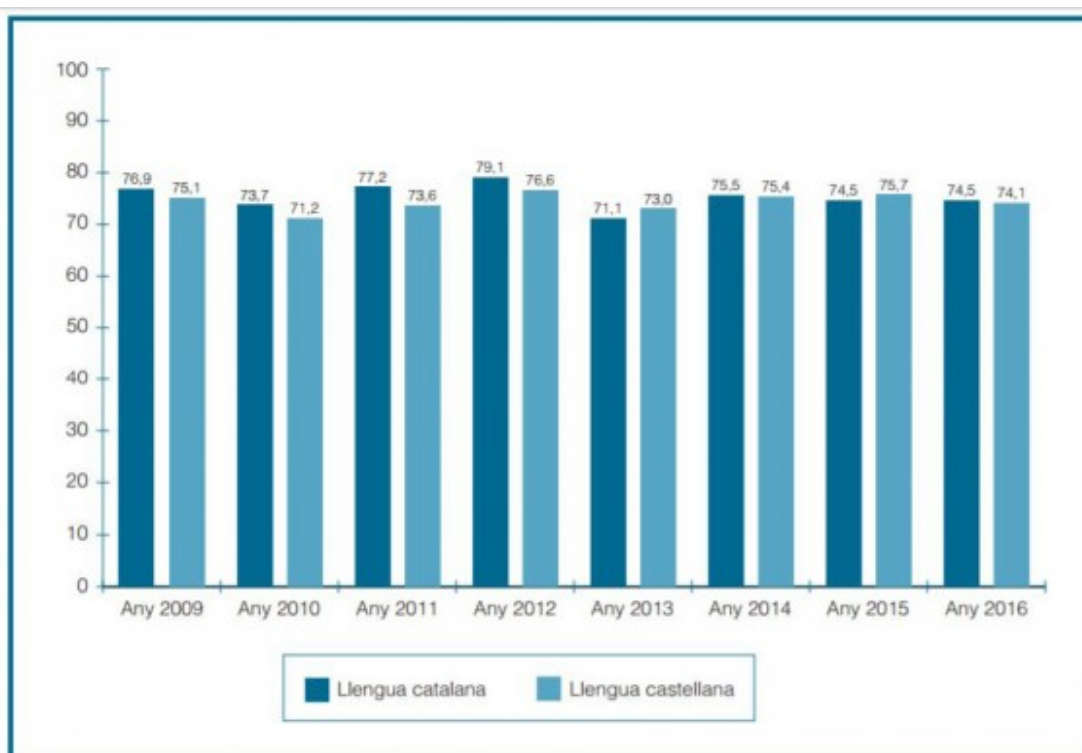
L'escola catalana ja fa temps que és al punt de mira de l'unionisme, que ha abanderat una campanya de desprestigi per justificar una eventual intervenció. Fa uns mesos, les declaracions del líder dels populars a Catalunya, Xavier García Albiol, (<http://www.naciodigital.cat/noticia/140472/albiol/diu/155/servir/corregir/ensenyament/mossos>)

afirmant que a la majoria de l'escola pública a Catalunya s'educa els nens per odiar Espanya? - a les quals s'hi va afegir Cs- va posar en alerta la comunitat educativa, que va denunciar ser víctima d'una campanya de desprestigi.

Atès, doncs, que l'escola catalana torna a primera línia del debat polític, hem volgut analitzar en base als darrers indicadors acadèmics el model escolar a Catalunya. Les dades revelen que hi ha un equilibri entre el coneixement de llengua catalana i castellana a les aules i que, d'acord amb l'informe internacional PISA, el nivell acadèmic dels alumnes està per sobre la mitjana espanyola i europea.

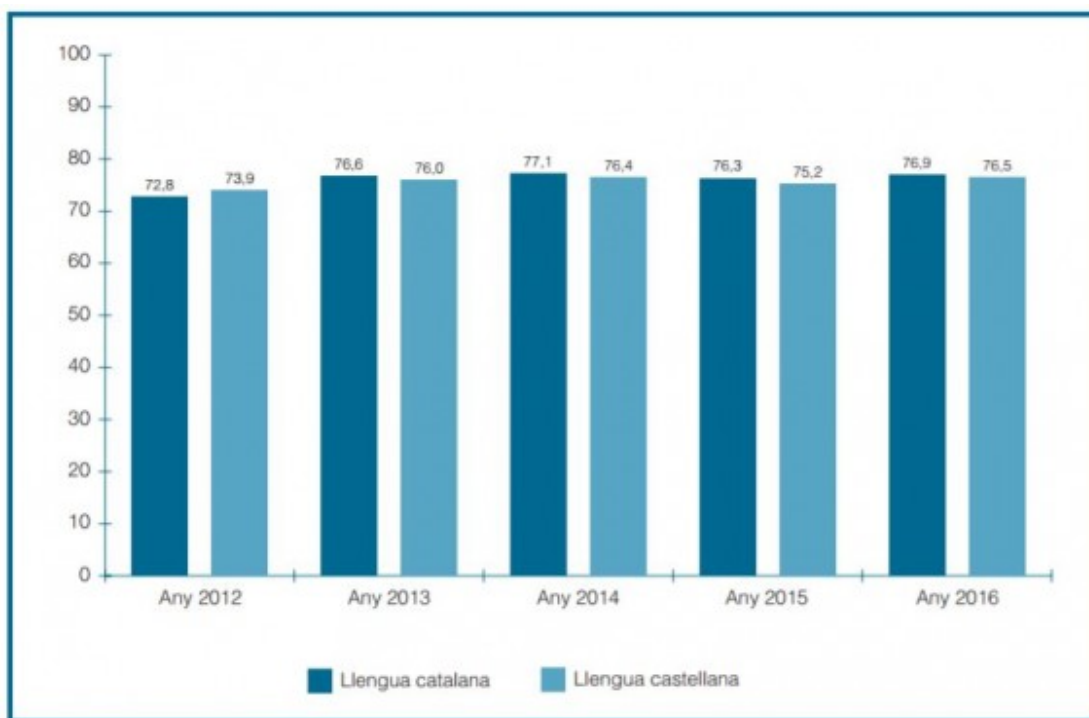
A continuació, resumim en cinc punts les dades més destacades que ratifiquen l'èxit de l'escola catalana i deixen en entredit les mesures que vol prendre el govern espanyol:

1. Els alumnes tenen un coneixement similar de llengua catalana i castellana. Les proves de competència lingüística realitzades pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu evidencien que el coneixement del català i del castellà de l'alumnat és similar al llarg de tota la trajectòria escolar. En el cas de sisè de primària, la diferència mitjana es quantifica en menys de dos punts en una escala de 100, i en l'últim any (2016) la variació és, fins i tot, inferior a un punt. En el període de secundària, la tendència es manté i la diferència es redueix encara més. Finalment, els resultats de les proves d'accés a la universitat (PAU) ratifiquen l'equilibri entre les dues llengües, sent les puntuacions mitjanes de llengua castellana una mica superiors, fins i tot, que les de llengua catalana.

Font: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Ensenyament

Avaluació de sisè de primària. Puntuació mitjana en llengua catalana i castellana 2009-2016.

Font: Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Ensenyament

Avaluació de quart d'ESO. Puntuació mitjana en llengua catalana i llengua castellana 2012-2016.

	2012	2013	2014	2015	2016
Llengua catalana i literatura	6,12	6,17	6,23	6,35	6,09
Llengua castellana i literatura	6,38	6,23	6,53	6,42	6,17

Font: Consell Interuniversitari de Catalunya. Oficines d'Accés a la Universitat. Secretaria d'Universitats i Recerca. Departament d'Empresa i Coneixement

Puntuació mitjana de llengua catalana i llengua castellana a les PAU 2012-2016.

2. El marc normatiu blindava el model trilingüe. La llei d'educació de Catalunya (<https://www.parlament.cat/document/cataleg/48041.pdf>) (LEC) estableix en l'article 10 i 12 que els alumnes han de concloure els estudis obligatoris amb un domini de tres llengües, com a mínim: el català, el castellà i una tercera llengua estrangera. Aquesta és, paradoxalment, una de les proclames de Ciutadans (C's), que critica el model d'immersió lingüística per excloent, i que figura entre les directrius de l'escola catalana des del 2009, quan la llei va ser aprovada pel Parlament.

3. El nivell acadèmic a Catalunya supera la mitjana espanyola i europea. Segons el darrer informe PISA (2015) (<https://www.oecd.org/pisa/pisa-2015-results-in-focus-ESP.pdf>), el prestigiós estudi internacional que avalua les competències dels alumnes, Catalunya és el país de la Unió Europea i de l'OCDE que més ha millorat en competència científica en els darrers anys, amb 12 punts més respecte el 2012. En els tres àmbits avaluats en el marc del programa internacional, Catalunya se situa per sobre de la mitjana de la Unió Europea, de l'OCDE i d'Espanya. En comprensió lectora, Catalunya arriba a nivells de països com Suècia, Dinamarca, Bèlgica o França, mentre que en competència matemàtica els resultats s'alineen amb països com Noruega, Àustria, Irlanda o Alemanya.

4. El model educatiu prioritza la cohesió social. El model d'immersió lingüística neix d'un acord entre partits i institucions l'any 83, que fixa com a premissa que "l'alumnat no ha d'ésser separat en centres [...] diferents per raó de la seva llengua habitual". En base a això, estableix que el coneixement del castellà i el català és una de les condicions prioritàries per garantir la cohesió social de l'alumnat, atès l'ús diferenciat de les llengües dependent de l'entorn social i familiar, sense que això impliqui renunciar a una llengua vehicular que faciliti els processos comunicatius a les aules.

Una premissa que s'ha anat fent cada vegada més complexa davant l'augment de diversitat lingüística i cultural a l'escola. En els darrers anys, el pes de l'alumnat d'origen estranger a Catalunya s'ha multiplicat per cinc, fet que ha obligat a reforçar els mecanismes per garantir la inclusió acadèmica. Segons el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, Catalunya té actualment un índex d'inclusió superior a la mitjana de l'OCDE i equiparable a la dels països europeus del seu entorn. L'escola catalana té una cobertura de població de 15 anys matriculada del 97%, per sobre de la mitjana de l'OCDE (93%) i dos punts per sobre de la mitjana espanyola (95%).

5. La taxa d'ocupació dels alumnes catalans un cop acabat l'ensenyament obligatori supera la mitjana espanyola. Els estudis realitzats pel Departament d'Ensenyament per avaluar la sortida laboral dels alumnes mostren que el 72,4% dels joves d'entre 20 i 34 anys que han cursat com a mínim els estudis de secundària troben feina, superant la mitjana espanyola, que se situa al 68%. Una xifra que, malgrat no supera la mitjana europea, serveix d'indicador per mesurar el nivell de preparació dels alumnes de l'escola catalana per afrontar el món laboral.

Aula d'una escola de Matadepera. Foto: Matadepera.cat